

LET'S TALK ABOUT NATURE

Broersen & Lukács, *Point Cloud Old Growth* (lightbox), 63 x 109 x 9 cm

Wat is natuurlijk? Hoe zien wij natuur en wat is de menselijke relatie tot natuur in de 21e eeuw? Er zijn zoveel vragen die voortkomen uit gedachten over de natuur en de essentie van het natuurlijke. Creëren wij 'surrogaten' om de natuur beter te begrijpen en zijn kunstwerken mogelijk de brug daartoe? De uitgenodigde kunstenaars Persijn Broersen & Margit Lukács (Nederland), Ruby Swinney (Zuid-Afrika), Inge Meijer (Nederland) en Melanie Bonajo (Nederland) delen in deze tentoonstelling hun observaties, concepten en visies.

In het werk van het kunstenaarsduo **Persijn Broersen & Margit Lukács** (1974 and 1973) functioneert de natuur als spiegel voor de menselijke ervaring: als het sublieme decor, politiek gereedschap of als concept om de historische en culturele impact beter te begrijpen. Broersen & Lukács namen duizenden foto's van het bedreigde Bialoweza woud in Polen. Dit is Europa's laatste oerbos. Door het gebruik van 3D fotografie creëerden Broersen & Lukács een virtuele replica van delen van de snel krimpande wildernis. Het hoofdelement in deze serie werken is 'The Fallen', een grote boomstronk, die gezien kan worden vanuit verschillende perspectieven. Het oog van de camera voert langs de texturen van het hout, mos en andere begroeiing van het oppervlak. 'The Fallen' wordt een symbool van de pre-menselijke wereld, de natuur en zijn onzekere toekomst. Het werk van Broersen & Lukács geeft uitdrukking aan hun grootste zorg: hoe onze verbeelding is verstoord en wordt gebruikt om ons diepste verlangen naar een ongerepte natuur te simuleren.

De uit Kaapstad afkomstige jonge kunstenaar **Ruby Swinney** (1992) is kort geleden afgestudeerd aan de beeldende kunst afdeling van de Michaelis School. Haar nu al omvangrijke oeuvre is op dit moment te zien in het Zeitz Museum voor Hedendaagse Kunst Afrika (Zeitz MOCAA). Ze staat bekend om haar gevoelige olieverfschilderijen op calqueerpapier. Ze voert de toeschouwer door een mysterieuze wereld vol onbekende gedaantes - het lijkt op een 'parallel universum'. De semi-herkenbare en tijdloze landschappen worden bewoond door eigenaardige figuren die zich lijken in te kapselen - wat tonen zij? De kwetsbaarheid van ons bestaan? De etherische aard van haar schilderijen drukt een toestand van onzekerheid en een verlangen naar de natuurlijke wereld uit, die langzaam verdwijnt. Swinney's semi-herkenbare en tijdloze landschappen en weelderige lanen worden bewoond door eigenaardige figuren met langgerekte hoofden of lange schaduwen.

Swinney laat zich in haar werk inspireren door de romantische beweging en door archetypen uit de Griekse mythologie, maar ook door Rudolf Steiners antroposofische ideeën over het etherische rijk en de menselijke ziel. Haar gebruik van een monochroom palet drukt dit concept verder uit; elke scène wordt in feite gehuld in een waas van nostalgie waardoor men zich in een andere tijd zou kunnen wanen. In haar eigen woorden: “Ik denk dat ik bepaalde reacties heb op de huidige technologische revolutie die een afspiegeling is van de eerdere reacties van de Romantici op de industrialisatie. Zij reageerden door ideeën van het sublieme in de natuurlijke en spirituele of mythische wereld te omarmen..... In mijn werk probeer ik dit pijnlijke verlangen en de onzekerheid op te roepen over wat het is om mens te zijn, hoe we angstig uitkijken naar een veranderende wereld die steeds donkerder en onbekender wordt.”

Inge Meijer (Beverwijk, NL 1986) sloot in 2017 de Rijksakademie te Amsterdam af met grote bewondering voor haar werk en had afgelopen jaar haar eerste solo tentoonstelling bij AKINCI. Aan de basis van haar jonge oeuvre staat de ongemakkelijke en hypocriete relatie tussen de mens en zijn natuurlijke omgeving. In haar films en fotowerken toont Meijer met iconische beelden hoe de mens de natuur constant naar eigen inzicht probeert om te buigen. Mensen zijn voortdurend bezig hun natuurlijke omgeving te herorganiseren, cultiveren en vorm te geven. De films en fotowerken van Inge Meijer verbeelden een wereld die de veelal hysterisch affectieve relatie toont die wij onderhouden met planten en dieren, maar tegelijkertijd wijst de kunstenaar ons op het feit dat de mens zichzelf het recht heeft toegeëigend om de natuur te manipuleren en te gebruiken – altijd uitsluitend op basis van onze eigen behoeften en interesses.

In het videowerk dat Meijer maakte voor *Let's talk about Nature*, toont ze in een enkel shot van een verlaten bootje dat de vorm heeft van een dolfijn, het tragische verhaal van Peter, die gebruikt werd in de Hollywood-productie Flipper in de jaren zestig en later werd gebruikt voor taalexperimenten door Dr. John Lilly. Peter had een intieme relatie met zijn trainer maar op het moment dat de financiering werd gestopt, werd Peter verplaatst naar een andere plek. De dolfijn nam vervolgens zijn eigen leven.

Het lijkt alsof men niet kan denken aan natuur zonder een nostalgisch gevoel van verdwijning. Maar is er een manier om harmonieus met de natuur om te gaan? Gedurende vier jaar heeft **Melanie Bonajo** (1978) gewerkt aan de Night Soil Trilogy, een driedelige experimentele documentaire over alternatieve gemeenschappen en manieren om de enorme kloof te overbruggen die de meeste Westerlingen voelen met de natuur. Het centrale thema in haar werk vormt de zoektocht naar nieuwe rituelen en een afwijkende relatie tot de natuur. In het derde deel van de Night Soil Trilogy onderzoekt Bonajo alternatieve manieren van voedselproductie, zonder zich te houden aan kapitalistische regels. Bonajo portretteert een groep vrouwen die volgens alternatieve normen leven en die elk op hun eigen manier gevestigde gemeenschappen hebben. De vrouwen staan voor kwetsbaarheid, verbinding en communicatie met andere gemeenschappen, planten, dieren en elementen. Ze stemmen met verhoogde gevoeligheid hun energie af op het ecosysteem om hen heen. Ze zijn vrienden met de aarde en onderdeel van de natuurgemeenschap.

In een recentelijk afgenomen interview zei Bonajo: “Ik wil voorzichtig zijn met hoe ik refereer naar consumptie omdat het zo dominant en allesoverheersend is. Moreel gezien is het niet de plaats waar ik me normaal gesproken toe verhoud. Ik ben nog steeds afhankelijk van behoeften zoals voedsel.” Ze vervolgt: “Ik laat me door planten onderwijzen, ze nemen me mee naar een verstilde plaats en ik heb toegang tot plekken die normaal gesproken alleen maar te openen zijn met een intens diepe kloostermeditatie.” En met een verwijzing naar de grootste waanzin van onze samenleving, ons identiteit-gerelateerd consumentisme, concludeert Bonajo: “Er is geen direct verband tussen economie en een gevoel van welzijn. Dat wij meer nemen dan we nodig hebben is een ‘phallusy’.”